

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20839> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Lee, Jung-Shim

Title: Buddhist writers in colonial Korea : rethinking Korean literature, religion and history during the colonial period, 1910-1945

Issue Date: 2013-04-24

Samenvatting

Mijn dissertatie onderzoekt, voornamelijk aan de hand van een studie van religie en literatuur, zowel de diversiteit als de complexiteit van de koloniale geschiedenis van Korea (1910-1945). In eerste instantie bespreek ik het probleem van de nationalistische geschiedschrijving. Het nationalistische perspectief reduceert koloniaal Korea tot een enkel en homogeen thema dat zich uitsluitend toespitst op het nationale verzet tegen de Japanse kolonisatie. Om de ingewikkelde koloniale geschiedenis van Korea te bevatten, heb ik verschillende benaderingen gebruikt waaronder, post-nationalisme, post-kolonialisme, feminisme en religie. Tevens verlaat ik het geijkte pad van de "traditionele" geschiedenis door me niet uitsluitend te richten op de politieke en economische gebeurtenissen in koloniaal Korea. Diverse sociale actoren ontplooiden elk (op zichzelf georiënteerde) activiteiten in verschillende domeinen van de koloniale gemeenschap. Daarbij valt echter stevast op dat religie, politiek en literatuur erg met elkaar verweven waren. Zo toonde de groep van Boeddhistische schrijvers die ik bespreek, zich erg bewust van hun rol in de gemeenschap. Zij worstelden met de politieke (zowel nationaal als koloniaal) implicaties van religie (in het bijzonder het Boeddhisme) als de drijvende kracht achter de geschiedenis. Door op deze groep schrijvers in te zoomen, was het mogelijk de invloed van religie en literatuur op een breed thematisch spectrum, van nationalisme tot pro-Japanse collaboratie, en het begrip van de koloniale realiteit in kaart te brengen. Mijn onderzoek toont aan dat literaire en religieuze lezingen nieuwe en alternatieve manieren opleveren om de koloniale geschiedenis beter te begrijpen. Tevens geven deze alternatieve lezingen een genuanceerder beeld van de koloniale realiteit.

Dit onderzoek is onderverdeeld in vier delen, waarvan elk deel aan één auteur is gewijd. Het eerste deel heronderzoekt de zeer gerespecteerde Boeddhistische schrijver Han Yongun (韓龍雲, 1879-1944). Post-kolonialistische en post-nationalistische herlezingen van Han's non-canonieke - genegeerde of vergeten - werken laten toe het overheersende beeld van hem als een nationale held en de aannames over zijn "Boeddhistische nationalisme" bij te stellen. Zijn nationalistische ideeën en blik op de samenleving weken af van het gebruikelijk beeld. Zijn nationalisme legde nadruk op zelfreflectie eerder dan op verzet. Zo uitte hij amper kritiek op de koloniale autoriteiten. Het Boeddhisme dat centraal moest staan in het leven, de afwezigheid van politieke doelen, zijn dralen rondom het Confucianisme, zijn ambigue en controversiële uitspraken die leken op collaboratie en de tot nog toe niet vertelde verhalen over de morele conflicten en dilemma's die hij onder ogen zag in oorlogstijd; al deze aspecten tonen enerzijds aan dat het beeld van nationale held bijstelling behoeft, en anderzijds dat religie en religieuze overtuigingen niet zomaar gepolitiseerd mogen worden..

In het tweede gedeelte behandel ik de meest controversiële schrijver uit de koloniale geschiedenis van Korea: Yi Kwangsu (李光洙, 1892-1950). Ondanks alle aandacht en controverse die hem al te beurt is gevallen, is het merkwaardig hoe weinig aandacht er in de wetenschap is voor het religieuze leven dat hij geleid heeft. Mijn analyse van zijn Boeddhistische werken toont aan dat Boeddhisme een belangrijke rol speelde in zijn leven, zowel in zijn literaire werken, als in zijn cultuur-nationalistische en latere collaboratie-activiteiten. Zijn religieuze opvattingen waren niet zomaar een aangemeten politieke overtuiging om nationalisme of collaboratie te prediken. Een analyse van zijn religieuze opvattingen geeft een veel duidelijker en bovenal genuanceerder inzicht in zijn politieke handelen. Dit blijkt uit de aanpassing van zijn vroege nationalistische ideeën, zijn kritiek op de ontmenselijkende aard van nationalisme en het dilemma tussen nationale politiek en menselijkheid. Het feit dat Yi een tegendiscours creëerde dat de grondbeginselen van de Japanse kolonisatie ondermijnde terwijl hij de taal van de collaborateurs gebruikte, dwingt ons nogmaals na te denken over het begrip collaboratie dat we hanteren.

In deel 3 ga ik in op Kim Iryöp (金一葉, 1896-1971), die een vrouwelijke stem toevoegde binnen de, door mannen gedomineerde, Boeddhistische literatuur. Ze had publieke faam in de koloniale gemeenschap vanaf 1920 als één van de voorvechters van de moderne “Nieuwe Vrouw” (sin yösŏng). Toen net zij een Boeddhistische non werd, keken veel mensen haar met argusogen aan omdat ze ervan overtuigd waren dat ze haar toevlucht zocht in het Boeddhisme om haar aardse problemen te ontlopen. Mijn onderzoek wijst echter uit dat ze, terwijl ze actief was als een Boeddhistische vrouw, nog actiever en productiever was dan voordat ze een Boeddhistische non werd. Ze gebruikte het Boeddhisme als een fundamentele oplossing voor haar koloniale ervaringen. Het was een alternatief voor het dominante politieke paradigma. Toen veel van haar mannelijke collega’s hun toevlucht zochten in het nationalisme of het socialisme om het koloniale probleem op te lossen, zag zij hoe deze politieke opvattingen vaak een andere vorm van onderdrukking jegens individuen en vrouwen werden. Toch was ze ook kritisch tegenover het Boeddhisme. Zo merkte ze op dat de toenmalige Boeddhistische gemeenschap overheerst werd door mannen waarin vrouwen geen stem hadden. In plaats van het blind opvolgen van Boeddhistische overtuigingen, was ze kritisch tegenover het Boeddhisme en poogde ze om de vrouwelijke stem, die vaak geen plek had in het conventionele Boeddhisme, te laten horen.

Hong Sayong is de vierde auteur die deze dissertatie behandelt. Hij zag het Boeddhisme als de duurzame en ultieme ideologie, terwijl hij tevens begrip had voor de “1 maart Beweging” en de Pacifische Oorlog. Toen hij de koloniale strategie en de psychologie ervan doorzag, was het niet langer het kolonialisme of het nationalisme, maar het Boeddhisme dat hij gebruikte om de gekoloniseerde geest van de Koreanen te wakker te schudden, de Koreaanse identiteit zoals gedicteerd door de koloniale autoriteit uit te dagen en de het koloniale band te ondermijnen. Het kolonialisme was niet het enige dat hij

kritisch bekeek. Hij ridiculiseerde ook de hypocrisie van het Koreaanse nationalisme door de vooroordelen en discriminatie jegens mensen met een lagere status, zoals *kisaeng* en slagers, aan de kaak te stellen. Hij veroordeelde het Japanse kolonialisme niet direct, noch bood hij direct verzet. Hij stemde integendeel in met de Japanse ideologie, om die te ondermijnen door een subtiële strategie spot, parodie en satire.

Mijn onderzoek naar Boeddhistische schrijvers laat diverse emoties, ervaringen, geluiden en reacties zien met betrekking tot het koloniale en nationalistische debat en politiek. Deze verschillen van het gangbare beeld, dat sterk beïnvloed is door nationalistisch historische denkbeelden. Deze divergente aanpak brengt detail en verdieping in het bestaande beeld over de koloniale geschiedenis. Dit onderzoek toont de complexiteit en ambiguïteit van het leven onder koloniaal bewind en tast de grens tussen kolonisator en gekoloniseerde af. De resultaten van dit onderzoek verdiepen het inzicht en begrip over het Koreaanse koloniale verleden. Dit is met name van belang op een ogenblik dat het onverwerkte koloniale verleden, van pro-Japanse collaboratie over het vraagstuk van de troostmeisjes, het dispuut over de (Japanse) handboeken geschiedenis en de territoriale disputen met Japan, nog steeds heftige emoties losweken in de Koreaanse samenleving. Dit onderzoek suggereert dat de verwerking van het complexe koloniale verleden niet te vinden is in het verheerlijken van een Koreaanse nationalistische geschiedenis of het veroordelen van het Japanse kolonialisme, maar enkel in het overwinnen van de gepolitizeerde dichotomie die Koreanen tegen Japan opzet.